

לימוד מדריכים - פרשת כי תשא

להיות חלק

זאמצע שבת חורפית ומושלגת לפני ארבעים שנה, הגיע לישובה, מתנשם ומתנשף, קיזאצניק מראש צורים. הוא סיפר שתקלה במערכת החשמל גרמה לכך שזית הגידול של האפרוחים נתן ללא חשמל. המשמעות היתה שאלפי אפרוחים רכים, מצויצים, עלולים לקפוא מקור. החקלאי שאל אם ניתן באיזושהי דרך לחדש את הזרם מפני צער צעלי חיים. הרז עמיטל שומץ את השאלה, נצל מגפניים, התקטף במעיל כזד וחזע כוזץ פרווה, נתן את ידו זיד הזחור והחל לצעוד זשגל הכזד לראש צורים. לאחר זמן שאלנו אותו מדוע לא נשאר בישובה, הרי את כל הספרים שנצרך להם כדי לפסוק צענין יכול היה למצוא זזית המדרש?! את התשובה שצנה הרז לא אשכח לעולם: "צריך לשמוץ את ציוץ האפרוחים, צריך לחוש את הצער, את הצעיה. אי אפשר לשבת זזית המדרש הטוז והמחומם שלנו, ולתת תשובה על מה שמתרחש שם, זזית הגידול הקפוא." (סיפור על הרז עמיטל מפי תלמידו הרז יעקז פישור)

מעשה באדמו"ר הזקן בעל התניא, שישב ולמד בחדרו. לפתע שמע תיעוק בוכה בעריסתו. סגר האדמו"ר את הגמרא, ניגש לחדרו של התיעוק והרגיעו. לאחר מכן הלך האדמו"ר לחדר הסמוך, ומצא שם את נכדו, כשהוא יושב שקוע בלימודו. האדמו"ר תמה על נכדו: מדוע לא קמת להרגיע את התיעוק הבוכה? הנכד הנבון הרים את מבטו וענה לסבו: הייתי כל כך שקוע בלימוד, עד שלא שמעתי כלל את קול הבכי. העיר לו סבו: אם אדם לומד תורה ואינו שומע קול של תיעוק יהודי בוכה, משהו פגום בלימוד זה.

"ידבר ה' אל משה לך רד כי שחת עמד אשר העלית מארץ מצרים" (פרשת כי תשא)
ה' מצווה את משה לרדת אל העם - לגשת אליו, לחוש אותו, רק ככה משה יוכל להבין את העם ואת המצב שהוא נמצא בו, רק ככה הוא יוכל לגייס כוחות ולעלות להתפלל עליהם. רק ככה הוא יצליח להמשיך ולהקים אותם מתוך המשבר.

פרשת יתרו היא נקודת השיא של כל התורה כולה, פרשה שבה מתגלה ה' אל עמו ומעניק להם את עשרת הדיברות.

ה' קורא למשה לעלות אל ראש ההר ומורה לו:

"רַד הָעֵד בְּעַם פֶּן יִהְיֶה אֵל ה' לְרֵאוֹת וְנִפְל מִמֶּנּוּ רָב" (שמות יט, כא).

משה רבנו חושב כי אין צורך להעיד שנית בעם, שהרי כבר התרה בהם, אבל ה' חוזר ודורש: "וַיֹּאמֶר אֵלָיו ה' לָךְ רַד" (שם, כד).

משה מקיים את דבר ה' - כמפורש בסוף הפרק, בפסוק הסמוך לתחילת עשרת הדיברות: "וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם" (שם, כה).

דרישת ה' שמשה ירד אל העם ויבוא אליו מודגשת לאורך כל הפרק, ונראה שהיא עומדת במרכז הפרשה. בתחילה אומר ה' אל משה "לָךְ אֶל הָעָם וְקִדַּשְׁתָּם" (פס' י), ומשה מבצע - "וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן הָהָר אֶל הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת הָעָם" (פס' יד), וביום השלישי, כשעם ישראל כבר מוכן לקבלת התורה, מביא אותם משה אל ההר - "וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת הָעָם לְקִרְיַת הָאֱלֹהִים מִן הַמַּחֲנֶה" (פס' יז).

מעמד הר סיני עטוף בירידה של משה אל העם, אך בהמשך מתבקש משה לעלות אל ההר ולשהות בו ארבעים יום וארבעים לילה. ומה קורה בזמן ההמתנה? בני ישראל חוטאים בחטא העגל - ומשה נדרש שוב לרדת אל העם, ירידה כואבת: "וַיֵּרֶד ה' אֶל מֹשֶׁה לָךְ רַד כִּי שָׁחַת עַמְךָ" (שמות לב, ז). בפרשה זו טמונה קריאה נוקבת: מקומו של המנהיג אינו שם למעלה על יד האלוקים אלא קרוב לעם. המנהיג צריך לרדת אל העם, לאהוב אותו ולקרבו - ולא לעזוב אותו לרגע. זהו שיעור חשוב לרבנים, למורים ולמנהיגי העם בכל הדורות: רדו אל העם, הבינו לליבו, הראו לו את אהבתכם הכנה - וכך תוכלו להעלות אותו אל ה' יתברך.